

Rzeszów, 17.01.2025r.

dr hab. Lucyna Witek, prof. PRz
Politechnika Rzeszowska
Wydział Zarządzania
Katedra Marketingu

**Recenzja rozprawy doktorskiej
Pani mgr inż. Katarzyny Grzybek
pt. „Opakowanie produktu leczniczego dostępnego bez recepty
(OTC) i jego rola w zaspokajaniu potrzeb i oczekiwań osób
starszych”**

**Promotor: Prof. UEK, dr hab. inż. Agnieszka Cholewa-Wójcik
Promotor pomocniczy: Dr inż. Bartłomiej Kabaja**

Podstawą opracowania recenzji jest pismo RDC.600.47P.1.2024 z dnia 22 listopada 2024 r. informujące o powołaniu przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie na recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia doktora Pani mgr inż. Katarzyny Grzybek. Tytuł rozprawy doktorskiej: „Opakowanie produktu leczniczego dostępnego bez recepty (OTC) i jego rola w zaspokajaniu potrzeb i oczekiwań osób starszych”. Promotorem rozprawy doktorskiej jest Prof. UEK, dr hab. inż. Agnieszka Cholewa-Wójcik, a promotorem pomocniczym - Dr inż. Bartłomiej Kabaja.

Recenzję przygotowano z uwzględnieniem wymogów stawianych pracom doktorskim, określonym w art. 187 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r., odnosząc się do oceny doboru tematu, celu i zakresu pracy, struktury i zawartości rozprawy, doboru metod i narzędzi badawczych, wartości naukowej oraz strony formalno-pisarskiej dysertacji. Recenzję kończy wniosek końcowy.

1. Ocena doboru tematu, cel i zakres pracy

Podjęta przez Panią mgr inż. Katarzynę Grzybek tematyka rozprawy doktorskiej mieści się w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Przedstawiona do recenzji dysertacja podejmuje ważny i aktualny problem badawczy. Dysertacja została poświęcona problematyce opakowań produktów leczniczych bez recepty (OTC), a szczególnie specyficznym potrzebom i oczekiwaniom seniorów w tym zakresie. Tematyka pracy jest istotna, ponieważ obserwuje się znaczące zmiany w strukturze demograficznej, które są sygnałem narastającego problemu starzenia się społeczeństwa nie tylko polskiego, ale również społeczeństw zachodnioeuropejskich. Wydłuża się przeciętny czas życia seniorów, co powoduje, że stają się oni ważnymi podmiotami rynkowymi. Ich niezależność finansowa oraz zmiany w zachowaniach w istotny sposób wpływają zarówno na poziom, jak i strukturę konsumpcji. Ponadto wraz z wiekiem zachodzą również zmiany w zakresie ich funkcjonalności fizycznej i umysłowej. W obliczu tych zmian zarówno producenci, jak i sprzedawcy nie są przygotowani na szersze uczestnictwo seniorów w rynku. Praca wskazuje na potrzebę ciągłego

doskonalenia w przedsiębiorstwach działań i poszerzania oferty dla tej grupy konsumentów. Tematyka pracy wpisuje się w koncepcję „srebrnej gospodarki” (*silver economy*), której uwaga jest skoncentrowana nie tylko na potrzebach i oczekiwaniach najstarszej generacji, ale również na jej cechach, które mogłyby stać się źródłem wzrostu gospodarczego.

Doktorantka w sposób kompleksowy ujmuje zagadnienia związane z projektowaniem opakowań leków OTC, podchodząc do tematu z wielu perspektyw. Takie podejście pozwoliło na dogłębną analizę tematu i uwzględnienie różnych czynników wpływających na zachowania seniorów. Wobec specyficznych potrzeb badanej generacji istotne jest doskonalenie cech opakowania nie tylko od strony technicznej, ale również komunikacyjnej, aby usprawnić proces zakupu. Opakowanie to trwały element produktu, które nie tylko pełni funkcję ochronną, promocyjną czy wyróżniającą, ale także dostarcza ważnych informacji na temat produktu. Leki są szczególnymi produktami, które ze względu na silne oddziaływanie na organizm człowieka, odgrywają ważną rolę w przywracaniu zdrowia konsumenta. Jednak nieprawidłowa ich konsumpcja może doprowadzić do utraty zdrowia a nawet życia. Stąd te produkty powinny być szczególnie chronione a ich cechy oraz właściwości w odpowiedni sposób zakomunikowane. Opakowania są narzędziami służącymi realizacji tych funkcji, a w przypadku zmian struktury demograficznej ich projektowanie jest bardzo ważnym wyzwaniem dla podmiotów rynkowych.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska jest dość obszernym opracowaniem teoretyczno-empirycznym i liczy 322 strony. Dysertacja składa się ze strony tytułowej, spisu treści, wstępu, sześciu rozdziałów, podsumowania, bibliografii, spisu tabel, spisu rysunków oraz aneksu.

Należy podkreślić, że problem naukowy, którego rozwiązanie było przedmiotem przedstawionej do recenzji rozprawy doktorskiej został właściwie osadzony w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. Dla zrealizowania celów pracy Autorka zastosowała podejście jakościowe i ilościowe, wykorzystując kilka metod badawczych tj. metodę ankietową oraz metodę TVScore, eye-trackingu oraz diagnozowania ergonomicznego.

2. Struktura i zawartość rozprawy. Uwagi dyskusyjne.

Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny i składa się z sześciu głównych rozdziałów. W części teoretycznej Pani mgr inż. Katarzyna Grzybek scharakteryzowała zmiany w sektorze produktów leczniczych dostępnych bez recepty. Ponadto wskazała na rolę opakowania, a szczególnie zwracając uwagę na jego funkcję komunikacyjną. Zaprezentowała dotychczasowy dorobek naukowy z badanego zakresu. W części badawczej Autorka przeprowadziła badania własne i na tej podstawie wnioskuje m.in. o wiedzy, oczekiwaniach i potrzebach seniorów wobec opakowań leków OTC. Ponadto dokonała oceny wybranych opakowań i ich elementów, cech oraz ich wpływu na postawy oraz zadowolenie badanej grupy konsumentów. Poszczególne elementy dysertacji tworzą bardzo spójną całość pod względem merytorycznym i metodycznym.

Tytuł dysertacji „Opakowanie produktu leczniczego dostępnego bez recepty (OTC) i jego rola w zaspokajaniu potrzeb i oczekiwań osób starszych” jest zwięzły oraz wykazuje kompatybilność z postawionymi celami.

Autorka we wstępie na (str.5-6) określa cel główny, którym jest opracowanie wytycznych w zakresie doskonalenia opakowań produktów leczniczych OTC uwzględniających wymagania osób starszych. Oprócz celu głównego sformułowała następujące cele szczegółowe: (str.6)

1. Analiza poziomu wiedzy osób starszych w zakresie stosowania leków OTC pakowanych w różnorodne materiałowo i konstrukcyjnie opakowania,

2. Określenie hierarchii potrzeb i oczekiwań osób starszych w zakresie produktów leczniczych OTC i ich opakowań,

3. Ocena opakowań produktów leczniczych OTC występujących w ofercie rynkowej z punktu widzenia potrzeb i oczekiwań osób starszych.

Autorka przyjęła do weryfikacji następujące hipotezy badawcze (str. 6):

H1: Starsi konsumenci charakteryzują się niskim poziomem wiedzy na temat produktów leczniczych OTC i ich opakowań.

H2: Opakowania produktów leczniczych OTC dostępne w sprzedaży rynkowej w niskim stopniu spełniają potrzeby i oczekiwania seniorów.

H3: Opakowania produktów leczniczych OTC cechuje zróżnicowany poziom informacyjności oraz funkcjonalność użytkowania.

H4: Korelacja potrzeb i oczekiwań starszych konsumentów w zakresie informacyjności i funkcjonalności opakowań produktów leczniczych OTC stanowi podstawę dokonywanych wyborów przez osoby starsze.

W rozdziale pierwszym dysertacji Autorka scharakteryzowała rynek produktów leczniczych dostępnych w sprzedaży bez recepty, szczególnie od strony podażowej. Dokonała analizy struktury rynku farmaceutycznego i zmian zachodzących w ostatnich latach na tym rynku. Następnie przedstawiła definicje produktu leczniczego na podstawie stosownych przepisów prawnych, regulujących te kwestie. Ponadto zwróciła uwagę na istotne funkcje opakowania dla produktu leczniczego. Nieprawidłowe zaprojektowanie opakowania dla produktu leczniczego może doprowadzić do zmian w jakości produktu, co może być realnym zagrożeniem dla konsumenta. Przedmiotem poruszanych zagadnień są także rodzaje opakowań produktów leczniczych oraz wymagania jakościowe stawiane ich producentom w Unii Europejskiej. Ważną rolę odgrywa także oznakowanie produktu leczniczego, co jest przedmiotem analizy w tej części pracy. Uważam, że w sposób pełny i spójny zostały wyjaśnione podstawowe kwestie techniczno-prawne związane z lekami OTC i ich opakowaniami.

W rozdziale drugim Autorka analizuje opakowanie i jego rolę z punktu widzenia klienta. Zaskakującym jest fakt, że Autorka wychodzi od pojęcia „komunikacja marketingowa”, pokazując różne sposoby jej rozumienia. Z jednej strony słusznie nie utożsamia pojęcia „komunikacja marketingowa” z pojęciem „promocja”, ale z drugiej Autorka wprowadza pojęcie „komunikacja rynkowa”, które w rozdziale zostało użyte jako tożsame z pojęciem „komunikacja marketingowa” (str.33). Komunikacja rynkowa mimo pewnych cech i elementów wspólnych z komunikacją marketingową ma inny zakres i znacznie szerszy kontekst. Oprócz tego, że opakowania pełnią funkcję promocyjną, to na opakowaniach leków znajdziemy obowiązkowe oznaczenia farmaceutyczne, instrukcje obsługi, ostrzeżenia, terminy ważności, oznaczenia logistyczne itp. a ich etykiety muszą być przygotowane zgodnie z wymogami prawnymi. Stąd należy opakowanie potraktować jako jedno z narzędzi komunikacji rynkowej. Autorka powinna wyjść w tym rozdziale od wyjaśnienia tego pojęcia. W dalszych rozważaniach Autorka wskazuje na funkcje opakowania i ich kształtowanie z punktu widzenia potrzeb nabywcy. Omawia model komunikacji opakowania. Podejmuje próbę przeglądu badań dotyczących roli i znaczenia opakowania w komunikacji z konsumentami. Następnie analizuje rezultaty badań dotyczące determinant zachowań zakupowych „starszych” konsumentów. Na str. 45 Autorka używa określenia „heterogeniczność starszych konsumentów”. Wydaje się bardziej precyzyjnym określenie „heterogeniczne zachowania konsumentów seniorów”.

Autorka również dokonuje przeglądu badań na temat potrzeb i oczekiwań osób starszych w odniesieniu do opakowań produktów leczniczych. Analizuje badania dotyczące świadomości starszych konsumentów na temat leków OTC i opakowań do nich przeznaczonych oraz potrzeb i oczekiwań starszych osób w stosunku do opakowań produktów leczniczych.

Na podstawie przeglądu rezultatów badań formułuję lukę badawczą oraz przedstawia w bardzo spójny sposób procedurę badawczą i zastosowane metody badawcze (str. 60 i str. 61).

Podsumowując część teoretyczną, stwierdzam, że przeprowadzona kwerenda literatury pokazuje dobre zorientowanie Doktorantki w omawianej problematyce, a prowadzone przez nią rozważania w sposób logiczny naświetlają perspektywę teoretyczną. Jednak brakuje odwołania to teorii, podejść i koncepcji teoretycznych, w których należałoby umiejscowić badaną problematykę. Uważam, że brak wskazania miejsca badanej problematyki w koncepcjach, podejściach i teoriach nauk o zarządzaniu jest słabą stroną tej dysertacji.

Część empiryczna rozprawy stanowi rozbudowany jej element i obejmuje cztery kolejne rozdziały (rozdz.3,4,5,6). Doktorantka przedstawiła wyniki i wnioski z badań własnych, prowadząc jednocześnie dyskusję naukową z osiągnięciami innych badaczy.

W rozdziale trzecim Autorka podjęła próbę zbadania poziomu wiedzy seniorów w zakresie produktów leczniczych OTC i ich opakowań. W tym celu wykorzystwała metodę ankietową oraz wywiad ekspercki. Na uwagę zasługuje fakt, że na etapie formułowania wniosków Autorka prowadzi dyskusję z wynikami innych badań prowadzonych w tym obszarze. W mojej opinii nie było konieczności wyodrębniania tego krótkiego rozdziału, który z powodzeniem mógłby być elementem następnego rozdziału.

Przedmiotem badania w kolejnym wyodrębnionym czwartym rozdziale są potrzeby i oczekiwanie osób starszych w zakresie produktów leczniczych OTC i ich opakowań. Autorka w tym rozdziale zbadała zwyczaje zakupowe respondentów tj. częstość zakupu produktów leczniczych OTC oraz miejsca zakupu. Dokonała oceny wybranych czynników wpływających na wybór produktów leczniczych oraz oceny wybranych cech opakowania. Następnie przeanalizowała niedogodności związane z użytkowaniem opakowań produktów leczniczych. Zbadany został także element czytelności i informacyjności opakowań oraz elementy wpływające na trudności w odczytaniu tekstu. Przedmiotem badań były także wymagania seniorów dotyczące produktów leczniczych OTC i ich opakowań. Zbadano zależności między wybranymi cechami tych opakowań a zmiennymi socjoekonomicznymi respondentów.

W rozdziale piątym Doktorantka dokonała oceny werbalnych i niewerbalnych elementów opakowań oraz oceny ergonomii opakowań produktów leczniczych, wykorzystując metodę TVscore, metodę eyetrackingu oraz metodę diagnozowania ergonomicznego. Tytuł podrozdziału 5.3. „Identyfikacja percepcji wzrokowej starszych konsumentów w zakresie elementów werbalnych opakowania produktu leczniczego OTC i jego ulotki z wykorzystaniem metody TVScore” jest dla mnie niezrozumiały i nie odpowiada jego treści. W tym podrozdziale wykorzystując autorskie kryteria oceny dla składowych elementów opakowań oceniono ich oznakowanie i ulotkę metodą TVScore, a nie badano percepcji wzrokowej seniorów.

Rozdział szósty stanowi ocenę funkcji wybranych opakowań produktów leczniczych OTC. Ocenie poddano 12 opakowań. Opakowania oceniono według następujących kryteriów: barwy opakowania, grafiki, informacji dotyczących bezpieczeństwa użytkowania, informacyjności opakowania w zakresie czytelności, widoczności i zrozumienia informacji.

Finalną częścią tego rozdziału są propozycje zmian w zakresie doskonalenia opakowań produktów leczniczych OTC przeznaczonych dla seniorów.

Rozprawa kończy się podsumowaniem, w którym Autorka dokonała rekapitulacji głównych rezultatów osiągnięć w pracy, odniosła się do sformułowanego we wstępie celu oraz postawionych hipotez. W tej części zabrakło jednak wskazania ograniczeń przeprowadzonych badań własnych oraz zdefiniowania przyszłych kierunków badań. Autorka zgromadziła bogaty materiał empiryczny, który z powodzeniem pozwala na zdefiniowanie kierunków dalszych prac badawczych.

Konkludując, wyniki badań empirycznych wraz z wnioskami oraz rekomendacjami dla podmiotów z branży farmaceutycznej stanowią wartościowy własny dorobek poznawczy Autorki.

Pytania:

1. W dobie szybkiego rozwoju technologii i cyfryzacji pojawiła się nowa kategoria opakowań tzw. inteligentnych. Jednym z nich są np. opakowania z kodem QR, RFID, czy opakowania z wykorzystaniem technik rozszerzonej rzeczywistości. Jakie warunki muszą być spełniane, aby takie opakowania były zaadaptowane przez seniorów i jednocześnie dla nich użyteczne? Jakie technologie w tym zakresie najlepiej sprawdzą się dla tej grupy?
2. W jaki sposób uzyskane rezultaty badań mogą służyć innym podmiotom niż producenci leków?
3. Jakie kierunki badań w tym zakresie planuje Doktorantka w dalszej pracy naukowej?

3.Ocena metodyki badania

Przy projektowaniu procesu badawczego Autorka uwzględniła triangulację metod, co determinuje wykorzystanie zarówno ilościowych jak i jakościowych metod badawczych. Doktorantka w pracy wykorzystwała kilka metod badawczych. Wybór takiego podejścia dał podstawy do zrealizowania postawionych przez Autorkę celów i pozwolił na głębsze zrozumienie badanych procesów w ich rzeczywistym otoczeniu.

Do oceny wiedzy, potrzeb, preferencji i oczekiwań konsumentów-seniorów Autorka wykorzystwała metodę ankietową i metodę wywiadów eksperckich. Badania ankietowe przeprowadzono wśród 400 respondentów w wieku 60 lat i powyżej, techniką internetowego wywiadu kwestionariuszowego wspomaganego komputerowo w 2021 roku. Instrumentem pomiarowym był kwestionariusz ankiety, który został dołączony do pracy. Respondenci zostali dobrani w sposób kwotowy z uwzględnieniem płci, wieku oraz miejsca zamieszkania zgodnie z rozkładem populacji seniorów w Polsce. Mam pytanie, w jaki sposób obliczono minimalną wielkość próby? Niewątpliwie podstawowym wyznacznikiem starości chronologicznej jest wiek, którego granica postrzegana jest jednak różnie w zależności od dyscypliny. Na jakiej podstawie przyjęto za podmioty badania osoby w przedziale wiekowym 60 lat i więcej? Ponadto w mojej opinii używanie sformułowania „starsze osoby” jest dość nieprecyzyjne, o niewyraźnej denotacji, a określenie jego zakresu zależy od przyjętej perspektywy. Nie jest to jednak zarzut do Doktorantki, bo w polskiej literaturze naukowej jest ono stosowane. Wywiady przeprowadzono wśród 20 osób, będących magistrami i technikami farmacji, pracujących bezpośrednio przy obsłudze klientów apteki. Instrumentem pomiarowym był częściowo ustrukturalizowany scenariusz, który został dołączony do pracy. Jaką technikę wykorzystano do przeprowadzenia wywiadów?

Autorka do oceny opakowań produktów leczniczych OTC wykorzystwała następujące metody badawcze:

1. Metodę TVScore – badaniu poddano 12 opakowań produktów leczniczych OTC, gdzie zaproponowano autorskie kryteria oceny dla każdego elementu składowego ocenianego opakowania.
2. Metodę eye-trackingu – badanie przeprowadzono wśród 30 seniorów zamieszkałych w południowej części Polski, z uwzględnieniem podziału na płeć (15 mężczyzn i 15 kobiet). Badaniu poddano werbalne i niewerbalne elementy 2 opakowań produktów leczniczych OTC o działaniu przeciwbólowym. Jakie zastosowano kryteria doboru respondentów w tym badaniu? W tej metodzie należy podkreślić ważną jej zaletę, a mianowicie obiektywizm, wynikający z pomiaru podświadomych reakcji konsumentów.
3. Metodę diagnozowania ergonomicznego – zbadano 12 opakowań produktów leczniczych OTC o działaniu przeciwbólowym.
4. Metodę ekspercką – badanie przeprowadzono wśród 9 ekspertów z zakresu opakowalnictwa. Jakie kryteria wzięto pod uwagę przy doborze ekspertów? Narzędziem pomiarowym była karta oceny opakowania. Materiał badawczy stanowiło 12 opakowań produktów leczniczych dostępnych bez recepty o działaniu przeciwbólowym.

Należy podkreślić, że przeprowadzone badania z wykorzystaniem tak wielu metod badawczych umożliwiły zgromadzenie bogatego materiału empirycznego, który pozwolił na zidentyfikowanie specyficznych potrzeb osób w podeszłym wieku wobec opakowań leków OTC, a także pogłębione zrozumienie aspektów związanych z ich projektowaniem. Efektem są wytyczne dla podmiotów z branży farmaceutycznej, które mają dużą wartość użyteczną.

Na uwagę zasługują zrealizowane analizy statystyczne, gdzie wykorzystano test U Manna-Whitneya, test Kruskala-Wallisa, test post-hoc Dunna oraz model regresji wielorakiej, co w konsekwencji przełożyło się na zaprezentowanie w pracy wielu nowych treści dotyczących postrzegania cech i elementów opakowań leków OTC przez seniorów oraz pozwoliło na zbadanie wielu zależności.

Odnosząc się do metodyki badawczej stwierdzam, że proces badawczy został prawidłowo zaprojektowany i wsparty odpowiednimi dobranymi technikami i metodami analizy danych. Zastosowanie przez Doktorantkę metod ilościowych jak i jakościowych jest zasadne w kontekście realizacji celów badań i konieczności identyfikacji wiedzy, potrzeb i oczekiwań badanych podmiotów oraz oceny cech i elementów opakowań.

4. Podsumowanie oceny merytorycznej rozprawy

Przedstawiona do recenzji praca spełnia zarówno wymagania merytoryczne jak i formalne stawiane pracom doktorskim.

W rozprawie Pani mgr inż. Katarzyna Grzybek poruszyła wiele aktualnych i interesujących zagadnień dotyczących projektowania opakowań dla ważnej, cennej i heterogenicznej grupy konsumentów-seniorów. Autorka na podstawie analizy literatury przedmiotu dokonała syntezy istniejącej wiedzy dotyczącej opakowań i ich roli w zachowaniach zakupowych seniorów, co pozwoliło na przegląd najważniejszych ustaleń z tej problematyki oraz zrozumienie osiągnięć z prowadzonych w ostatnich latach badań. Pani mgr inż. Katarzyna Grzybek udowodniła, że posiada umiejętność prowadzenia naukowego wywodu.

Przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska odzwierciedla dobrą znajomość przedmiotu, a szczególnie w zakresie projektowania opakowań.

Dysertacja jest generalnie poprawna pod względem treści. Wskazuje na umiejętności Autorki korzystania ze źródeł naukowych oraz wykorzystania wybranych metod naukowych. Ponadto wykazuje powiązania problemów teoretycznych z zagadnieniami praktyki.

Niniejsza rozprawa, mimo że nie wyczerpuje problematyki projektowania opakowań to stanowi ramy zarówno teoretyczne, jak i praktyczne świadczące o rozwiązaniu ważnego problemu badawczego. Jedynie odczuwam pewien niedosyt związany z brakiem umiejscowieniem badanej problematyki w podejściach i koncepcjach teoretycznych z zakresu zarządzania.

Szczególną uwagę należy zwrócić na wartość aplikacyjną badań i opracowanie rekomendacji dla producentów leków OTC w zakresie projektowania opakowań, które mogą przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb i oczekiwań coraz bardziej licznego segmentu konsumentów w podeszłym wieku oraz zwiększenia skuteczności realizacji procesu zakupowego.

Konkludując, na podstawie zawartości merytorycznej pracy stwierdzam, że Pani mgr inż. Katarzyna Grzybek wykazała się znajomością teoretycznych, metodycznych, praktycznych aspektów omawianych problemów. Mimo pewnych uwag, które w większości mają charakter dyskusyjny, badania prowadzone szczególnie w warstwie empirycznej są wartościowe i ten wkład mgr inż. Katarzyny Grzybek oceniam bardzo pozytywnie.

5. Ocena strony formalno-pisarskiej

Praca została przygotowana dość starannie pod względem formalnym i językowym. Opracowanie jest napisane poprawnym językiem, choć zdarzają drobne błędy językowe np. s.11, s.12, s.20, s.22,, s.32, s.34. s. 41, s.62,s.89, s.106, s.228, s.265, ale przy tak obszernym opracowaniu trudno ich się ustrzec.

Dysertacja została dość starannie przygotowana pod względem edytorskim, dobrze udokumentowana źródłowo w postaci odnośników literaturowych, ilustracji graficznych i tabel. Praca zawiera 71 tabelę, 47 rysunków oraz 20 załączników.

W teoretycznej warstwie rozprawy Pani mgr inż. Katarzyna Grzybek wykorzystwała bibliografię, ze szczególnym uwzględnieniem publikacji odnoszących się do problematyki opakowań i ich projektowania dla seniorów. W dysertacji wykorzystano 271 pozycji bibliograficznych. Spisy tabel, rysunków oraz załączniki zamieszczono w rozprawie.

6. Wniosek końcowy

Przedmiot rozprawy dotyczy ciekawego i aktualnego problemu z zakresu opakowalnictwa oraz stanowi rozwiązanie ważnego problemu naukowego. Uzyskane wyniki są wyrazem wiedzy teoretycznej mgr inż. Katarzyny Grzybek w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości oraz dają solidną podstawę do prowadzenia dalszych prac badawczych z tego zakresu. Przedłożona do oceny dysertacja stanowi bardzo interesujące i aktualne studium teoretyczno-empiryczne na temat specyficznych potrzeb seniorów dotyczących opakowań leków OTC i ich projektowania. Przeprowadzony przegląd literatury, sposób zaprojektowania i przeprowadzenia badań własnych, analiza i ocena ich wyników potwierdzają, że Autorka posiada także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Na podstawie osiągnięć w warstwie teoretycznej i empirycznej można wnioskować, że poziom wiedzy Doktorantki w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości jest wystarczający do nadania Jej stopnia doktora. Uzyskane osiągnięcia mogą stanowić punkt wyjścia do dalszych badań w zakresie nie tylko projektowania opakowań, ale także innych działań marketingowych dla tej szczególnej grupy - „srebrnych” konsumentów.

Biorąc pod uwagę przedstawione elementy oceny **recenzowanej rozprawy doktorskiej Pani mgr inż. Katarzyny Grzybek pt. "Opakowanie produktu leczniczego dostępnego bez recepty (OTC) i jego rola w zaspokajaniu potrzeb i oczekiwań osób starszych"** stwierdzam, że zgodnie z właściwymi przepisami, określonymi w Ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 20 lipca 2018 roku z późniejszymi zmianami **recenzowana rozprawa spełnia kryteria stawiane pracom doktorskim i wnoszę o dopuszczenie Pani mgr inż. Katarzyny Grzybek do publicznej obrony na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie w Dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości.**

Z poważaniem
Lucyna Witeł